

อว.ต้นโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย หวังพัฒนายั่งยืนใน5กลุ่มแผนงานหลัก

ท

ในวันนี้ การศึกษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามพลวัตของสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง ต้องตอบสนองต่อความต้องการใช้องค์ความรู้ทั้งระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศและระดับโลก กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม(อว.) มีโครงการ “พลิกโฉมมหาวิทยาลัย” (Reinventing University) ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นระยะ ช่วง

พีระพงษ์ ศุภชัย พิธีรพงศ์ ศุภชัย พิธีรพงศ์ ศุภชัย

นำร่องคือปี 2564-2566 เริ่มจากการสร้างความเข้าใจในบทบาทการดำเนินงานในระดับผู้บริหารมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ และพร้อมก้าวสู่การปฏิรูปแบบเต็มรูปแบบในปี 2567 เป้าหมายคือพัฒนาศักยภาพมหาวิทยาลัยไทยให้ขยับเข้าสู่เวทีวิชาการโลก ตอบสนองทิศทางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้คนยุคสมัยใหม่

โครงการนี้แบ่งมหาวิทยาลัย 5 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก 2.กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม 3.กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น 4.กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา และ 5. กลุ่มผลิตและพัฒนานุเคราะห์วิชาชีพและสาขาจำเพาะ แต่ละมหาวิทยาลัยสามารถทำควบคู่หลายทักษะได้

นายศุภชัย ปทุมนากุล รองปลัด อว. เปิดเผยว่า ความแตกต่างของโครงการพัฒนาทั่วไปกับโครงการพลิกโฉม อยู่ที่มหาวิทยาลัยจะต้องมีเป้าหมายในการเป็น “ดาวที่โดดเด่น” ในด้านไหนไว้อย่างชัดเจน และเขียนแผนเสนอ อว.เพื่อให้การ

สนับสนุน แก่ใจอุปสรรคให้มหาวิทยาลัยก้าวไปสู่ความสำเร็จ นับตั้งแต่ปีแรกที่โครงการได้งบประมาณ 1,423 ล้านบาท ก็สามารถผลักดันให้มหาวิทยาลัยไทยเริ่มมีจุดยืนบนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ ดังจะเห็นได้จากการประกาศรายชื่อ The Impact Ranking 2022 ที่เป็นการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก มีรายชื่อมหาวิทยาลัยจากไทยเพิ่มขึ้นสูงถึง 52 มหาวิทยาลัย จากเดิมในปี 2021 ที่มีอยู่เพียงแค่ 25 มหาวิทยาลัย

“ช่วงแรกแม้ว่าจะยังมีกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมอยู่เพียงแค่ 3 กลุ่มแรก โดยได้รับเลือกเข้าร่วมโครงการจาก 17 มหาวิทยาลัย 15 โครงการ บางโครงการเป็นความร่วมมือของมหาวิทยาลัยทั้งภูมิภาคที่จะผสานความร่วมมือกันทำภายใต้โครงการเดียว โครงการที่มีความโดดเด่น เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สามารถเริ่มจัดตั้ง “หมู่บ้านราชภัฏ” ได้กว่า 17 ชุมชน เพื่อเป็นต้นแบบในการ

พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้มั่นคง ยั่งยืน อยู่ได้ด้วยตัวเอง

ส่วนของภาคเหนือ โครงการฯ สามารถส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เดินหน้าสู่ความเป็นเลิศด้านการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก ร่วมวิจัยกับเครือข่ายนานาชาติ มีผล

งานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ระดับโลกหลายรายการจากความสำเร็จของโครงการ อาทิ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยเชื้อรา และศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรบวงจรขณะที่มีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม ก็สามารถช่วยยกระดับวิสาหกิจชุมชนด้วยเทคโนโลยี ผลักดันทำให้เกิดการสร้างธุรกิจใหม่ ช่องทางการขายสินค้าทางใหม่”

นายสุภชัย กล่าวอีกว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคได้รวมกลุ่มกันอยู่ 5 สถาบันภายใต้โครงการเดียวกัน คือการสร้าง

ความเป็นเลิศด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์วิจัยระยะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นภาคใต้ ตอบโจทย์ตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ อาทิ ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลอันดามัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มสินค้าฮาลาลในไทยให้เติบโตมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) ที่เสนอโครงการเข้ามาอยู่ในกลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลกที่มีภารกิจระดับหลักสูตรสู่การรับรองระดับนานาชาติ จัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อเรียนร่วมกับนักศึกษาต่างชาติภายใต้หลักสูตรร่วมเดียวกันของ 2 มหาวิทยาลัย นักศึกษาที่จบจาก

หลักสูตรเหล่านี้จะสามารถรับปริญญาได้จากทั้ง 2 มหาวิทยาลัยจากการเรียนเพียงหลักสูตรเดียว

นายพันธุเพิ่มศักดิ์ อารุณี หัวหน้ากลุ่มภารกิจบริหารยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวง อว. กล่าวว่า การเข้าร่วมโครงการกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา จากมหาวิทยาลัยด้านศาสนาของไทย 2 แห่ง คาดว่าจะเริ่มทำโครงการได้ในปีงบประมาณ 2566 หรือ 2567 ขณะที่กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ เริ่มมีการเสนอโครงการเข้ามาหลายแห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่เชี่ยวชาญการพัฒนาบุคลากรแบบเฉพาะทาง คาดว่าจะเห็นการดำเนินโครงการได้ราวปีงบประมาณ 2566-2567

ศ.พีระพงษ์ ทิมสกุล ประธานอนุกรรมการโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุดของโครงการคือการพลิกโฉมประเทศ ซึ่งไม่ควรทำปีต่อปี ต้องสร้างทิศทางของแต่ละมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน เอาแผนของแต่ละแห่งเป็นตัวตั้ง โครงการนี้จะช่วยให้เกิดความร่วมมือกับเครือข่ายวิชาการนานาชาติ ให้นิสิตนักศึกษาสามารถเข้าถึงหลักสูตรการเรียนรู้อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ของวงการอุดมศึกษาของประเทศไทยอย่างชัดเจน.